

วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศของครู (Best Practice)

ชื่อผลงาน “นักเรียนพอเพียง นำทางชีวิตด้วยหลักคิด
เศรษฐกิจพอเพียงโดยใช้รูปแบบ KCNVIT Model”

นางสาวจุฑารัตน์ สุวรรณขำ
ตำแหน่งครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ

โรงเรียนคลองฉนวนวิทยา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สุราษฎร์ธานี ชุมพร

วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศของครู (Best Practice)

โรงเรียนคลองฉนวนวิทยา ตำบลคลองฉนวน อำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร

ชื่อผลงาน “นักเรียนพอเพียง นำทางชีวิตด้วยหลักคิดเศรษฐกิจพอเพียงโดยใช้รูปแบบ KCNVIT Model”

ข้อมูลทั่วไปของผู้พัฒนาผลงาน Best Practice

ชื่อนามสกุล นางสาวจุฑารัตน์ สุวรรณคำ ตำแหน่งครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ เบอร์โทรศัพท์ 082 9563045

E-mail : Aonann53@gmail.com

1. ความสำคัญและความเป็นมา

หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงถือเป็นแนวทางสำคัญในการพัฒนาประเทศที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช รัชกาลที่ 9 ได้พระราชทานแก่พสกนิกรชาวไทย เพื่อใช้เป็นหลักในการดำรงชีวิตอย่างพอประมาณ มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกัน พร้อมด้วยความรู้และคุณธรรม ซึ่งรัฐบาลและกระทรวงศึกษาธิการได้ส่งเสริมให้สถานศึกษาได้น้อมนำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้และพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง

ในบริบทของสถานศึกษา โรงเรียนมีบทบาทสำคัญในการปลูกฝังคุณลักษณะที่พึงประสงค์ให้แก่ผู้เรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคที่สังคมมีความเปลี่ยนแปลงและมีปัจจัยเสี่ยงต่าง ๆ เข้ามาเกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็นค่านิยมบริโภคนิยม ความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจ และการขาดทักษะในการดำรงชีวิตอย่างสมดุล ดังนั้นโรงเรียนจึงมีความจำเป็นในการพัฒนาแนวทางจัดการเรียนรู้ที่สามารถตอบโจทย์ “การสร้างคนดี คนเก่ง และมีคุณธรรม” ได้อย่างรอบด้าน

จากการสำรวจพบว่า นักเรียนบางส่วนยังขาดทักษะชีวิต เช่น การบริหารเวลา การจัดการเงิน และการรู้จักคุณค่าของทรัพยากร ส่งผลให้การดำเนินชีวิตขาดความมั่นคงและยั่งยืน ด้วยเหตุนี้ โรงเรียนคลองฉนวนวิทยา จึงได้จัดทำ “นักเรียนพอเพียง นำทางชีวิตด้วยหลักคิดเศรษฐกิจพอเพียง” โดยบูรณาการเข้ากับรูปแบบการเรียนรู้ KCNVIT Model ซึ่งเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นการลงมือทำ การคิดวิเคราะห์ การทำงานเป็นทีม และการสร้างนวัตกรรม นำไปสู่การพัฒนาผู้เรียนให้สามารถนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในชีวิตประจำวันได้จริงอย่างมีประสิทธิภาพ

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความรู้และเข้าใจหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
2. เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์และการตัดสินใจของนักเรียนผ่านกิจกรรม “นักเรียนพอเพียง นำทางชีวิตด้วยหลักคิดเศรษฐกิจพอเพียงโดยใช้รูปแบบ KCNVIT Model”
3. เพื่อให้นักเรียนสามารถนำแนวคิดพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม

3. เป้าหมาย

เชิงปริมาณ

1. นักเรียนโรงเรียนคลองฉนวนวิทยาร้อยละ 95 มีความรู้และเข้าใจหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต อยู่ในสังคมอย่างมีความสุขได้
2. นักเรียนโรงเรียนคลองฉนวนวิทยาร้อยละ 80 มีวินัย ความซื่อสัตย์สุจริต และมีความกตัญญูต่อตนเองและสังคม
3. นักเรียนโรงเรียนคลองฉนวนวิทยาร้อยละ 80 มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ระดับดีขึ้นไปตามค่าเป้าหมาย

เชิงคุณภาพ

นักเรียนโรงเรียนคลองฉนวนวิทยา ในปีการศึกษา 2567 เป็นนักเรียนพอเพียง นำทางชีวิตด้วยหลักคิดเศรษฐกิจพอเพียง

4. กระบวนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ

กระบวนการดำเนินงาน “นักเรียนพอเพียง นำทางชีวิตด้วยหลักคิดเศรษฐกิจพอเพียงโดยใช้รูปแบบ KCNVIT Model” นำวงจรคุณภาพเดมมิ่ง PDCA มาใช้ในการดำเนินงาน 4 ดังนี้

1. P (Plan) วางแผน

1. ศึกษาและวิเคราะห์ปัญหาเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้ชีวิตของนักเรียนที่ขาดความพอเพียง
 2. กำหนดวัตถุประสงค์ แนวทาง และเป้าหมายของโครงการ “นักเรียนพอเพียงฯ”
 3. วางแผนการดำเนินงานโดยใช้ KCNVIT Model ออกแบบกิจกรรมให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เช่น กิจกรรมการออม, การปลูกผัก, การใช้ทรัพยากรอย่างรู้คุณค่า
- วางระบบติดตาม ประเมินผล และกำหนดผู้รับผิดชอบในแต่ละกิจกรรม

2. D (Do) ลงมือปฏิบัติ

1. ดำเนินกิจกรรมที่วางแผนไว้ตามกรอบของ “นักเรียนพอเพียง นำทางชีวิตด้วยหลักคิดเศรษฐกิจพอเพียงโดยใช้รูปแบบ KCNVIT Model” โดยครูผู้สอนได้นำวัตรกรรมมาขับเคลื่อนในการดำเนินงานประกอบด้วย

K = Knowledge การเสริมสร้างองค์ความรู้

C = Creativity and innovation

N = New ways มีรูปแบบการสอนแนวใหม่ ฉีกกรอบแบบเดิมสู่สมรรถนะ

V = Vision การมีวิสัยทัศน์

I = Interaction การมีปฏิสัมพันธ์กับทุกคน

T = Technology การใช้เทคโนโลยีเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน

3. C (Check) ตรวจสอบ

1. ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานกิจกรรมเป็นระยะ
2. เก็บข้อมูลพฤติกรรมของนักเรียนก่อน-หลังการเข้าร่วมกิจกรรม
3. วิเคราะห์ผลการเปลี่ยนแปลงทั้งในด้านพฤติกรรม ทักษะ และผลสัมฤทธิ์
4. รับฟังความคิดเห็นจากผู้เกี่ยวข้อง เช่น ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน

4. A (Act) ปรับปรุงพัฒนา

1. สรุปผลการดำเนินงาน วิเคราะห์จุดเด่นและจุดที่ต้องพัฒนา
2. นำผลการประเมินมาปรับปรุงกิจกรรมหรือแนวทางการดำเนินงานในครั้งถัดไป
3. ขยายผลโครงการสู่ระดับห้องเรียนอื่น หรือชั้นเรียนอื่น
4. พัฒนาสื่อ นวัตกรรม และวิธีการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับบริบทของนักเรียน

5. ผลการดำเนินการ

1. นักเรียนร้อยละ 96 มีความรู้และเข้าใจหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต อยู่ในสังคมอย่างมีความสุขได้
2. นักเรียนร้อยละ 85 มีวินัย ความซื่อสัตย์สุจริต และมีความกตัญญูต่อตนเองและสังคม
3. นักเรียนร้อยละ 93 มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ระดับดี

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เกิดประโยชน์ต่อผู้เรียน
 1. นักเรียนโรงเรียนคลองฉนวนวิทยาทุกคน นักเรียนสามารถดำเนินชีวิตอย่างมีเหตุผล รู้จักพอประมาณ และรู้จักสร้างภูมิคุ้มกัน
 2. นักเรียนโรงเรียนคลองฉนวนวิทยาทุกคน มีวินัย ความซื่อสัตย์สุจริต และมีความกตัญญูต่อตนเองและสังคม
 3. นักเรียนโรงเรียนคลองฉนวนวิทยาทุกคน มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีคุณธรรมจริยธรรม
2. เกิดประโยชน์ต่อสถานศึกษา
โรงเรียนมีแหล่งเรียนรู้ ฐานการเรียนรู้ สามารถการจัดบรรยากาศภายในโรงเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และให้บริการกับชุมชน บุคคลภายนอก
3. เกิดประโยชน์ต่อผู้ปกครอง ชุมชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการเรียนรู้
จากการดำเนินงาน ชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาเยาวชนผ่านแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง และการมีส่วนร่วมของชุมชนทำให้โครงการมีความยั่งยืนและต่อยอดได้ในระยะยาว

7. ปัจจัยความสำเร็จ

7.1 ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ การบริหารจัดการที่มีวิสัยทัศน์ชัดเจน ผู้บริหารสถานศึกษามีวิสัยทัศน์ในการขับเคลื่อนโรงเรียนตามแนวทางของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และให้ความสำคัญกับการพัฒนานักเรียนให้เป็นคนดี มีคุณธรรม มีทักษะชีวิตและพร้อมปรับตัวในสังคมยุคใหม่ การวางแผนอย่างเป็นระบบและมีส่วนร่วม มีการจัดทำแผนงาน/โครงการที่ชัดเจน ครอบคลุมทุกขั้นตอน ตั้งแต่การวางแผน ดำเนินการ ติดตาม และประเมินผล โดยเปิดโอกาสให้ครู บุคลากร นักเรียน และผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการวางแผนและดำเนินงาน

7.2 ปัจจัยด้านนักเรียน ให้ความร่วมมือ และมีความพร้อมในร่วมกิจกรรม คิดเอง ทำเอง แก้ปัญหาเอง นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา เห็นคุณค่าและความสำคัญของการพัฒนาตนเอง เห็นคุณค่าและความสำคัญของการพัฒนาโรงเรียน นักเรียนมีความรักและสามัคคีกัน

7.3 ผู้ปกครอง ชุมชน ชื่นชมยินดีและพึงพอใจ พร้อมให้การสนับสนุนกิจกรรมอย่างดียิ่ง มีส่วนร่วมในกิจกรรมพัฒนานักเรียน ส่งเสริมและสนับสนุนทรัพยากรในการดำเนินงาน ประพฤติตนเป็น แบบอย่างที่ดีให้กับนักเรียนเห็นคุณค่าและความสำคัญของการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน

8. บทเรียนที่ได้รับ (Lesson Learned)

8.1 การใช้รูปแบบ KCNVIT Model ทำให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้ที่สามารถนำไปปฏิบัติจริงได้

8.2 นักเรียนจะเกิดทักษะชีวิตและจิตสำนึกพอเพียงได้อย่างยั่งยืน หากได้ “ลงมือทำ”

8.3 การสะท้อนคิดร่วมกันเป็นกระบวนการสำคัญที่ทำให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าในสิ่งที่ได้เรียนรู้